

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра цивільного права №1

Узгоджено:

Проректор

з навчально-методичної роботи

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

«Договори у сфері надання медичних послуг»

(вибіркова)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2021

Силлабус навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень

Розробники:

Борисова Валентина Іванівна

професор кафедри цивільного права №1, кандидат юридичних наук, професор

Коробцова Наталія Василівна

доцент кафедри цивільного права №1, кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права №1 протокол № ____ від
_____ 2021 р.

Завідувач кафедри _____

Оглав

1. Вступ.....	4 - 10
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни.....	10 - 12
3. Вимоги викладача.....	12
4. Контрольні заходи результатів навчання.....	12 - 13
5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів.....	13
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів.....	14 - 16

1. Вступ

Данні про викладача, який викладає цей курс:

- Коробцова Наталія Василівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права №1;
- контактна інформація: режим перебування на кафедрі – відповідно до графіку чергування, контактні телефони: 714 92 98 (службовий), електронна адреса: n.v.korobtsova@nlu.edu.ua

Завданнями навчальної дисципліни є:

- опанування здобувачами теоретичних положень, що вироблені цивілістичною наукою щодо інституту договірної права у сфері медичних послуг та пов'язаних з ним питань відповідальності;
- освоєння нормативного матеріалу, закріпленого в системі вітчизняного і міжнародного законодавства;
- ознайомлення з судовою та іншою практикою застосування норм цивільного законодавства України;
- формування у студента професійних навичок у сфері медичного права та правового забезпечення медичної діяльності і медичного бізнесу.

Опанування цих завдань повинно сприяти досягненню наступних цілей:

- засвоєння студентами змісту, видів, форм, суб'єктного складу договорів у сфері надання медичних послуг, заходів захисту та відповідальності у сфері надання медичних послуг;
- формування правового мислення, вироблення навиків тлумачення й аналізу норм законодавства та його практичного застосування до конкретних

відносин, судової практики, що склалася при розгляді цивільних справ при вивченні навчальної дисципліни;

- дослідження тенденцій розвитку інституту медичних послуг та перспектив законодавства в цій сфері, спираючись на вже одержані знання з інших навчальних дисциплін.

Навчальна дисципліна належить до циклу цивілістичних дисциплін.

При вивченні даної дисципліни використовуються знання отримані з навчальних дисциплін «Цивільне право. Частина 1» та «Цивільне право. Частина 2».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін, як: «Договірне право», «Спадкове право», «Сімейне право».

Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЕКТС - 4;
- загальна кількість годин - 120;
- термін викладання – 1 семестр.

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК – 1. Знання та розуміння особливостей навчальної дисципліни і професії юриста в галузі медичного права.

ПК – 2. Уміння працювати, використовуючи знання з галузей адміністративного, конституційного, кримінального, цивільного права та цивільного процесу.

ПК – 3. Здатність до креативного підходу вирішення проблемних питань розвитку страхової медицини в Україні.

ПК – 4. Здатність до пошуку альтернативних способів захисту прав суб'єктів договору у сфері надання медичних послуг.

ПК – 5. Уміння ефективно проводити наукові дослідження окремих видів договорів у сфері надання медичних послуг, виявляти особливості, робити висновки.

ПК – 6. Уміння розуміти великі обсяги теоретичних здобутків та судової практики з питань виконання договірних зобов'язань в сфері надання медичних послуг і критично-конструктивно їх оцінювати.

ПК – 7. Навички роботи в комп'ютерних мережах з метою одержання більш повної інформаційної бази з національних та міжнародних джерел для вирішення питань відповідальності суб'єктів за договорами у сфері надання медичних послуг.

ПК – 8. Уміння виявляти й використовувати бібліографічні джерела інформації, судову практику, web-сайти для більш повного й детального розгляду окремих елементів договору у сфері надання медичних послуг.

ПК – 9. Здатність формулювати та доказово представляти особисту думку з питань медичної дефектології, підстав їх виникнення та шляхів усунення.

ПК – 10. Уміння розв'язувати в процесі навчання складні практичні завдання і проблеми, пов'язані із пошуком шляхів усунення недоліків в предметі договору, що передбачає проведення наукових досліджень, застосування кейс-стаді, колоквіумів.

ПК – 11. Уміння орієнтуватися в загальних питаннях договірної права.

ПК – 12. Знання проблемних питань, правових теорій договорів в сфері

надання медичних послуг, понятійного каркасу навчальної дисципліни.

ПК – 13. Знання механізму інтернаціоналізації прав пацієнтів в умовах євроінтеграції та глобалізації.

ПК – 14. Знання механізму вирішення юридичних колізій у правовому регулюванні договірних відносин в сфері охорони здоров'я.

ПК – 15. Знання юридичної техніки, правотворчості, законодавчої техніки при розгляді проблематики захисту прав пацієнтів.

ПК – 16. Уміння розв'язувати проблемні питання, які виникають при укладанні та виконанні договорів у сфері надання медичних послуг.

ПК – 17. Знання структури, стандартів та специфіки діяльності юриста в сфері медичних правовідносин.

ПК – 18. Уміння аналізувати судову практику із розгляду судами справ, пов'язаних з порушенням питань якості надання медичних послуг.

ПК – 19. Здатність до аналізу норм права, регулюючих договори у сфері надання медичних послуг.

ПК – 20. Здатність до з'ясування проблем розвитку в Україні медичного туризму.

В результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

РНС НД – 1.1. Здатність продемонструвати знання й розуміння загальних положень договірного права в сфері охорони здоров'я в сучасному наукознавстві.

РНС НД – 2.1. Здатність продемонструвати знання й розуміння проблематики захисту прав пацієнтів в умовах глобалізації та формування сучасних правових систем.

РНС НД – 3.1. Проаналізувати детермінант категорії волі при укладенні договорів у сфері надання медичних послуг.

РНС НД – 4.1. Проаналізувати методологічні аспекти взаємодії науки і практики в проблемних питаннях відповідальності за договорами у сфері надання медичних послуг.

РНС НД – 5.1. Інтерпретувати судову практику із захисту прав пацієнтів як один із об'єктів науково-практичних досліджень договірних відносин у сфері надання медичних послуг.

РНС НД – 6.1. Здатність продемонструвати вміння формулювати нові гіпотези та наукові проблеми розвитку інституту захисту прав суб'єктів договірних відносин у сфері надання медичних послуг, обирати належні напрями й відповідні методи для їх дослідження.

РНС НД – 8.1. Проаналізувати особливості інноваційної діяльності в сфері договірних відносин в окремих галузях медицини.

РНС НД – 9.1. Охарактеризувати спеціальні методи дослідження предмета навчальної дисципліни: тлумачення норм права, своєрідні прийоми узагальнення юридичної практики.

РНС НД – 10.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики з питань укладання та виконання окремих договорів у сфері надання медичних послуг.

РНС НД – 11.1. Здатність продемонструвати знання та розуміння герменевтичного методу тлумачення норм права, регулюючих договори у сфері надання медичних послуг.

РНС НД – 12.1. Проаналізувати феномен публічного і приватного регулювання в контексті епістемології та методології правових досліджень окремих питань відповідальності в сфері охорони здоров'я.

РНС НД – 12.2. Проаналізувати феномен публічного і приватного регулювання в юридичній практиці окремих питань відповідальності в сфері охорони здоров'я.

РНС НД – 13.1. Інтерпретувати основні напрями правової глобалізації та інтернаціоналізації інституту прав пацієнтів та визначати правові механізми їх реалізації в Україні та країнах Європи.

РНС НД – 14.1. Проаналізувати феномен конституціоналізації національного права в сфері захисту прав людини.

РНС НД – 14.2. Проаналізувати феномен конституціоналізації європейського права у галузі охорони прав пацієнтів.

РНС НД – 16.1. Здатність продемонструвати знання юридичної техніки в дискурсі правової епістемології та юридичної практики з питань договірної права в сфері медичних правовідносин.

РНС НД – 17.1. Проаналізувати причини, прояви девіацій в діяльності виконавців медичних послуг.

РНС НД – 18.1. Здійснювати правовий комплаєнс теоретичних положень і юридичної практики стосовно правової природи, елементів та змісту договору у сфері надання медичних послуг.

РНС НД – 18.2. Здійснювати правовий комплаєнс в сфері захисту прав пацієнтів, конфлікту інтересів суб'єктів договірних відносин у сфері надання медичних послуг, захисту медичної таємниці як складової таємниці особистого життя, шляхом створення та впровадження комплаєнс-систем і програм.

РНС НД – 19.1. Здатність продемонструвати знання й розуміння діяти відповідно до вимог юридичної деонтології у професійній діяльності юриста в сфері медичного права.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Правовідносини у сфері надання медичних послуг

Сфера правовідносин з надання медичних послуг. Поняття, зміст та особливості правовідносин з надання медичних послуг. Особливості законодавчого регулювання правовідносин з надання медичних послуг. Поняття, ознаки та види медичних послуг як об'єкта цивільних прав. Правовий статус пацієнта. Права та обов'язки пацієнта в міжнародному та національному законодавстві. Права пацієнта в окремих галузях медицини та їх захист. Особливості захисту окремих категорій пацієнтів (неповнолітніх осіб, недієздатних осіб). Заклади охорони здоров'я як учасники правовідносин з надання медичних послуг. Поняття, значення та зміст медичної таємниці. Проблеми збереження медичної таємниці. Медична дефектологія.

Модуль 2. Окремі види договірних правовідносин у сфері надання медичних послуг. Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері медичних послуг

Види договорів у сфері надання медичних послуг. Поняття, сторони, зміст та правова характеристика договору про надання медичних послуг. Відмінність договору про надання медичних послуг від інших цивільно-правових договорів. Порядок укладення договору. Волевиявлення сторін при укладенні договору: вади волі, неможливість здійснення волевиявлення. Відмова пацієнта від укладення договору. Випадки примусового укладення договору. Класифікація договорів у медичному праві. Медичне страхування. Законодавче забезпечення медичного страхування: аналіз положень діючого, перспективного законодавства та проблем розвитку медичного страхування в Україні. Договір медичного страхування. Договір страхування професійної відповідальності медичних працівників: особливості, види, шляхи впровадження в Україні. Договір про надання послуг в сфері медичного туризму.

Цивільно-правова відповідальність за порушення умов договорів у сфері надання медичних послуг. Підстави, умови та обсяг цивільно-правової відповідальності за неналежне надання медичних послуг. Звільнення від відповідальності суб'єктів медичних правовідносин.

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№	Модуль/назва	Кількість кредитів ЄКТС	Всього годин	Аудиторні заняття (контактні)				Самостійна робота студентів
				Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Інші види занять	
1	Модуль 1 Правовідносини у сфері надання медичних послуг	2	60	12	12	-	-	36
2	Модуль 2 Окремі види	2	60	10	14	-	-	36

договірних правовідносин у сфері надання медичних послуг. Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері медичних послуг								
Разом	4	120	22	26	-	-	72	

3. Вимоги викладача

При вивченні навчальної дисципліни викладач висуває до студентів наступні вимоги: регулярне відвідування занять, активність роботи на практичних заняттях, своєчасність виконання завдань, якість підготовки завдань, додержання норм академічної поведінки та етики.

4. Контрольні заходи результатів навчання

4.1. Контроль знань в рамках навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг» здійснюється у формі заліку за результатами практичних занять.

4.2. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється у вигляді: «зараховано» або «незараховано».

4.3. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за допомогою наступних методів педагогічного контролю:

а) традиційні методи:

- метод усного індивідуального опитування;

б) методи самоконтролю:

- уміння самостійно оцінювати свої знання.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів

Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів:

- відвідування навчальних занять;
- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- робота в інформаційних мережах;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- розробка кейсів;
- виконання тестових завдань;
- підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
- інші здобутки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи тощо).

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів

Основні джерела:

Майданик Р.А. Договір про надання медичних послуг // Договірне право. Особлива частина : навчальний посібник / Р.А. Майданик, А.Б. Пермяков // За заг. ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, Т.В. Боднар. – К.: ЮрінкомІнтер, 2009. – С.1107 – 1133.

Медичне право України: Підручник / Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я.; за заг. ред. д.ю.н., проф. С.Г. Стеценка. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 507с.

Сенюта І.Я. Медичне право: право людини на охорону здоров'я: Монографія. – Львів: Астролябія, 2007. – 224с.

Способи захисту прав пацієнтів в Україні: Науково-практичний посібник. – К.: КНТ, 2009. – 72 с.

Сучасне українське медичне право: Монографія / За заг. ред. С.Г. Стеценка. – К.: Атіка, 2010. – 496 с.

Четверте покоління прав людини: особливості правового регулювання, проблеми та перспективи розвитку в сфері охорони здоров'я : Монографія / За заг. ред. д.ю.н., проф. С.Б.Булеци; д.ю.н., доц. М.В. Менджул. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. 444 с.

Додаткові джерела:

Венедіктова І. Публічні послуги в медичній сфері // Медичне право. – 2009. - №3. – С.7-14.

Глушков В.А. Социологические и правовые аспекты эвтаназии. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ecsocman.edu.ru>.

Коробцова Н.В. Цивільно-правова охорона таємниць особистого життя людини: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 152 с.

Коробцова Н.В. Теоретичні аспекти трансплантації в контексті охорони тілесної недоторканності людини // Сучасне українське медичне право: Монографія / За заг. ред.. С.Г. Стеценка. – К.: Атака, 2010. – С.197 – 214. – 496 с.

Коробцова Н.В. Дефекти в наданні медичних послуг // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – №5/2016. – С.75 – 78.

Майданик Р.А. Договір про безоплатне надання громадянам медичної допомоги: поняття, природа, елементи / Р.А. Майданик // Юридична газета. – 2013. – 15 лист. - №45. – С.7.

Старчиков М.Ю. Разрешение споров между медицинскими организациями и пациентами: законодательные положения и судебная практика. Москва : Инфотропик Медиа, 2017. 224 с.

Старчиков М.Ю. Гражданско-правовая ответственность медицинских организаций за вред, причиненный жизни (здоровью) пациентов: теоретические положения и судебная практика. Москва : Инфотропик Медиа, 2016. 196 с.

Старчиков М.Ю. Основания освобождения медицинских организаций от гражданско-правовой ответственности за вред, причиненный жизни (здоровью) пациентов при оказании медицинских услуг: теоретические положения и судебная практика. Москва : Инфотропик Медиа, 2017. 224 с.

Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб у цивільному праві (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Монографія / Відп. ред.. Я.М. Шевченко. – Хмельницький: Вид-во Хмельницького ун-ту управління та права, 2007. – 626с.

Страхування в галузі охорони здоров'я: Навч. посіб. / І.Б. Дячук, І.Я. Сенюта, Х.Я. Терешко, І.І. Фуртак; за заг. ред. І.Я. Сенюти. – Львів : Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2010. – 216 с.

*Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів з вибіркової навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг» для студентів 2 курсу денної форми навчання (другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньо-професійної програми «Право») / уклад.: В. І. Борисова, Н. В. Коробцова. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 30 с. **URL:***